

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. október 17.

FILOZÓFIA

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

A rész (30 pont)

1.

Ókor	Középkor	16-17. század	18. század	19. század	20. század
2. 3.	4. 10.	5. 9.	7.	6.	1. 8.

10 pont

2.

- a) **Szent Ágoston**
- b) **Descartes**
- c) **Szókratész**
- d) **Nietzsche**

4 pont

3.

Filozófiai problémák	Korszakok/irányzatok betűjele
A megismerés kérdése	f
Hit és tudás viszonyának kérdése	d
Az egyéni lét kérdése	a
Az igazságkeresés nyelvi lehetősége	c
A filozófia és a tudomány viszonya	b
A természeti környezet fennmaradásának kérdése	e

6 pont

4.

- a) **metafizika**
- b) **szubsztancia**
- c) **teológia**
- d) **a priori**

4 pont	
--------	--

5.

Platón, Kant, Nietzsche egy-egy gondolatának felidézése a feladat. A nyelvileg hibátlan és helytálló megfogalmazás esetén 2 pont adható, kisebb pontatlanság miatt 1 pontot vonjunk le.

6 pont	
--------	--

B rész (feladatonként 35 pont = 70 pont)

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Szempontok	Pontszám
Problémaérzékenység	10
Szövegértelmezési készség	10
Filozófiatörténeti tájékozottság	4
Argumentáció	7
Nyelvi megformálás	4
Összesen	35

Várható tartalmi elemek

1. szövegrészlet

Platón

A kifejtésben elvárható, hogy Platón filozófiájának ismeretében helyezze el a vizsgázó az idézett szöveget. A Menon-részlet tézise szerint *a kutatás és a tanulás teljes egészében nem más, mint visszaemlékezés*. A szövegrészletből kiderül, hogy a tanítvány kérésének úgy tesz eleget Platón-Szókratész, hogy hívat a szolgák közül egy fiút, és kérdező módszerével bizonyítja igazát. A görög fiú a négyszöggel kapcsolatos kérdésekre hibátlanul válaszol.

A vizsgázó feladata a jelenet értelmezése, és az arra való reflektálás.

2. szövegrészlet

Locke

A vallási türelemről szóló levél az állam jogkörének, a polgári hatóság tevékenységi körének, hatalmi, jogi illetékességének körülhatárolásával vezeti be a lelkek üdvösségét érintő szabad vallásválasztás kérdését.

A filozófus három fő érv köré építi fel mondandóját. Elvárható, hogy a vizsgázó dolgozatában egyértelműen és világosan értelmezze az érveket; valamint hogy reflexióit a témához kapcsolva megfelelő nyelvi formában adja elő.

3. szövegrészlet

Kant

A Kant-szövegben megjelenő ismeretelméleti fogalmak kiemelése és értelmezése a feladat. A filozófiai szöveg megértéséről és a fogalmak helyes alkalmazására való képességről kell számot adni. Elvárható, hogy a vizsgázó a kanti filozófia egészének kontextusában értelmezze a fogalmat. A következő fogalmak értelmezése nem maradhat el: *empirikus ismeret, a priori, a posteriori, tiszta ismeret*. Az értékelésnél vegyük figyelembe az árnyalt, pontos fogalomhasználatot!